

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre... 12 kor.
 Fél évre... 6 kor.
 Negyed évre... 3 kor.

*
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitótér sora 50 fillér.

*
 A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás-fogadtatók
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Az uri pálya.

Az emberi haladás mozgató ereje hatalmas átalakulásokat hozott létre az egyes nemzetek szociális viszonyaiban.

Nehezebb lett a megélhetés, drágább az élet, fokozottabbak az igények és hevesebb a verseny. Nemcsak egyesek, de egész nemzetek kénytelenek összes erőiket működésbe hozni, hogy lépést tarthassanak a korszellem haladásával, hogy küzdelmük közepette meg ne botoljanak s el ne bukjanak.

Hogy miért mondjuk el ezeket? Azért, mert néhány rövid hét múlva ismét bezáródik egy iskolai esztendő, a mikor a szünnidő alatt a szülők fiaik pályája felett határoznak és igaz jóakarattal, komoly intelligenciával figyelmeztetik a szülőket, hogy komolyan gondolják meg, mit cselekszenek. Egy egész élet, egy hosszú jövő sorsának irányító hatalma van a kezükben és ilyenkor semmi megfontolás se sok, semmi óvatosság sem tulságos és semmi elővigyázat sem fölösleges.

Magyarország egészen a közel multig majdnem tisztán agrár állam volt. A föld adta meg védelmének biztos alapját és szolgáltatta szükségleteinek túlnyomó nagy részét.

Az idők azonban nagyot változtak. Nemzetgazdaságunk és nemzeti jólétünk ez egy tényezője többé nem bírta kielégíteni a meggyarapodott igényeket. A föld maga nem bírta többé eltartani az egész magyarságot. Foglalkozás után kellett tehát látni. Az ifjuság ellepte azokat a pályákat, a melyeket uriaknak fogadott el a köztudat és a melyeknek a diplomáit annak előtte megszerették az öregek is, habár nem is használták azokat.

Igy támadt egy példátlanul népes ügyvédi kar, oly népes, hogy szinte már túlszűfolt. Megteltek zsufolásig az egyetem többi fakultásai is. Minden ember diplomáz, ur akart lenni Magyarországon és ez a féktelen urhatnáság valósággal a csőd veszedelme elé kergette a lateiner elemeket.

Hiábavalónak bizonyult minden intő, figyelmeztető, fenyegető szó, minden jóakaratu tanács. Az áramlat nem szűnt meg, csak nagyon elvértve és rövid ideig csökkent, pl. az orvosi pályán,

hogy annál jobban megduzzadjon más pályánál, pl. a mérnöknél. Általában véve azonban a tünetek még mindig hihetetlen túltengésre vallanak és a társadalom minden téren kezdi érezni a szellemi proletáriátus veszedelmét.

Az intelligensebb életpályák nagyon hasonlítanak a túlszűfolt villamos kocsikhoz. Mindenki gyorsan, villamos erővel szeretne célhoz jutni és dacára annak, hogy ki van akasztva a „Megtelt” táblácska, az utasok török magukat, hogy ők is felkapaszkodjanak. Egyiknek sikerült, tíz más elbukik és még szerencsésnek mondható az, a ki csak egy pár kék foltal megmenekül.

A könnyű uri életmód lidérce csábítja az ifjuságot és a mi még nagyobb baj, a szülőket. A legtöbben vakítón fényes pályáról álmodnak és míg lázas aggyal építgetik a csillogó légvárakat, nem veszik észre azt a mesgyét, a melyen, habár kissé több fáradsággal, de kevesebb igénynyel befuthatnak az életet.

Ideges rohanó századunkban szárnyak kelnek, hogy az egyén kiemelkedjék a tömegből és utol érje azokat, a kik már föléje kerültek a tömegnek. Hányan jutnak merész vállalkozásuk közben Icarus sorsára? Nézzünk csak körül egy kissé és lássuk meg hova visz a diplomás proletáriátus túltengése. Ijesztő módon szaporodnak azok a bűnesetek, a melyeket intelligens, tanult emberek követnek el. Ha egy ember lop, mert éhezett, ráolvassák a büntető paragrafust és azzal vége. De ha ez a tolvaj diplomás ember, nem kenyér, de pezsgő és asszony rugója bűnének, kész a szenzáció és az erkölcsbírák elszörnyűködnék: hogyan, hát ez is? Hisz a diplomája nemcsak jogot adott neki, de kötelességet is rótt rá, hogy tisztességesen éljen meg.

Ép ez a felfogás hajtja a szerencsétleneket a legtöbbször a bűn fertőjébe. A tudomány, a diploma nem jövedelmez, de azért a kvalifikációhoz mérten, tehát uri módon kell élni. Az iparosra nem megbélyegző, ha ruhája foltos és egy héten egyszer eszik meleg ételt. De az ügyvédnek, orvosnak, mérnöknek, bizony urnak kell lenni, uri módon kell élnie, még ha belehal is.

A magyar ember irtózik a kereskedői és iparos pályától s bizonyos álszemérem az, a mely

űzi, hajtja a tudományos, az uri pályák felé, hogy növelje a proletáriátust, a mely pedig halálos betegség minden társadalmi rendnek, akadályja a fejlődésnek és métélye a közérkölcösiségnek.

A társadalomban a fentartó elemek arányos megoszlása képes csak az egyensúlyt fentartani. Ha ez bármily irányban megbillen, zűrzavar áll be és a létért való küzdelem nem a fejlődés egészséges harca lesz többé, hanem öldöklés, fojtogatás, romboló küzdelem.

Ne rohanjunk hát oly gyorsan. Kisértünk meg lassabban élni, kevesebbet várni és követelni az élettől és ezért a kevesebbet is áldozatot hozni. A tudományos pályára ne menjenek azok, a kiket valami nemesebb, igazabb ambíció nem hajt oda. A közszellem ereje ledönt minden válaszfalat uri és nem uri foglalkozás között. A szorgalom és tehetség nem csupán a túlszűfolt tudományos pályákon érvényesülhet. A kereskedelem, de főleg az ipar terén még halás munkakört nyerhet minden igaz törekvés és becsületes igyekvés.

Lássák meg a szülők, hogy hazánkban egy újabb korszak kezd beköszönteni, mely az egyoldalú mezőgazdasági termelésből az ipari produkció felé tereli gazdasági életünket.

A mi ma még a jövő zenéje, az az utánunk következő nemzedéknek már jelene lesz. Éppen most vagyunk az átmenetnek abban a szakában, a mikor a gyermek egész boldogsága függ attól, hogy az új korszak uttörői közt legyen, a kik az új alakulás első sikereit maguknak biztosíthatják.

Ez a jövő sokkal többel kecsegtet, mint a diploma. A kinek az Isten nem adott gazdag apát, gondolja meg, hogy nem érdemes a tudományos pálya diákéveit átnyomorgogni csak azért, hogy aztán diplomával a zsebében tovább nyomorogjon.

A Szabad Egyetem. Szabad országban szabad a gondolat, hanem hogy itt is sok akadály van azért a szabad gondolkodásnak, azt mindenki tudja. Maga az élet veri rá a legsúlyosabb bilincseket: igen sok ember van a mi modern világunkban, aki nem fejlesztheti ki gondolkodását csak azért, mert élni kell és az életért való küzdelemben nincs ideje az igazi szabad gondol-

A „BÁCSKA” tárcája.

Egyetlenemnek!

Jere az ölembé! Hajolj a szívemre,
 Édes kicsi éltém!
 Oh! ha téged látlak, ha hangodat hallom,
 Elhagy sok, sok gondom s feledem bánatom,
 Mit keresztül éltém!

Csókold meg a homlokom, itt-itt, ahol úgy fáj!
 S még most is úgy lüktet!
 Fehér rózsabimbóm, aranyhajú szentem,
 Tán sejtj is lelked, hogy mennyit szenvedtem,
 Tán meg érzi szíved?!

Hozzám simulsz gyakran, nyájas mosolyogva,
 Mint repkény a fához
 S beszélsz, gyöngyögsz nekem, az angyalok nyelvén,
 Mit csak édes anyád és a jó Isten ért,
 S szívembe tavaszt hoz.

„Mama, mama” — búgód édes gerlehangon,
 „Mama!” — kacagysz vígan.
 „Ma-ma” — könyörögsz, ha szomj vagy éhség bánt,
 „Ma-ma”, — ha szelid álom zárja le pillád
 S ha a regg felvirad.

Gazdagság, hírnév után sovárg a mindég
 Vágyó szívem, lelkem.
 S most kicsinyke lényed, minden gazdagságom,
 Legszébb névnek pedig, a nevet találok,
 Melyet te adsz nekem. *

Jó az Ég, jó s kegyes, ki felragyogtatja
 Vezérlő csillagát,
 A küzdő hajósnak, vészes, háborgó tengeren.
 Jó O s kegyes, ki ily édes szép gyermekkel
 Vigasztal és megáld.

Molnárné Radics Jolán.

A CSUNYA FELESÉG.

A férj kávéját szűresítgetve, a multakról gondolkozott . . .

Mily sok esztendő elmúlt már azóta, hogy meg-nőtült. S mégis mintha most is a szemei előtt volna a haldokló öreg, a ki örül annak, hogy mégis csak férj-bez adhatta csunya, gyöngye, formátlan, sőt ballábára egy kissé biccegő leányt.

Maga is testileg és lelkileg milyen nyomorúságos állapotban volt akkor! Elmosolyodott, mert eszébe jutott, hogy milyen borzas nagy haját viselt, milyen kopott ruhája volt, mily sápadt és beesett volt az arca és mily révedezők a szemei. Oh, az a hat hónap, mely eljegyzését megelőzte, nagyon megviselte őt.

Nem is tudja már, hogy eleinte megborzadt-e a feleségétől, vagy pedig szálnalmat érzett iránta? Nem törődött vele, hogy ki lesz a felesége, úgy a várta a házasságot, mint a halálra ítélt a kegyelmet. Nem volt se rokona, se barátja, semmije, talán még becsülete se. Meg volt róla győződve, hogy már teljesen elzűfolt és megdorodott attól a huszont esztendővel, melyet át-élt. Ugy érezte, hogy a sok küzdelemtől már teljesen kihalt belőle minden érzés.

Mit törődött ő a menyasszonya rutságával! Ugy sem fogja szeretni, soha, egy percig. Miért keresett volna más menyasszonyt? Másra sem vágyakozott, senkire. Ennek legalább van pénze. Pedig neki csupán csak pénzre van szüksége, mert a pénz az élet, a nélkül nem tehet semmit. S nem is szeretne volna, ha szép nőt vett volna feleségül. Mert a szép nő esetleg izgatta volna. Már pedig neki az volt a kívánsága, hogy minél jobban belemertüljön abba az elkábultságba hasonló közönybe, a melybe az élet nyomorúságai lökték. S hogy gazdag leányt vett nőül, nem zavarták ebben a közönyben még az anyagi gondok sem . . .

Fölsőhajtott és végigsimította a kezével kopasz homlokát. Erről jutott eszébe, hogy már negyvenöt éves. És a felesége? . . . Ott ül vele szemben most is, kissé nyugtalanokodva, vajjon min gondolkozik oly sokáig férje. De azért sokkal jobban tisztelte, hogysem csak

egy szóval is fölrasztotta volna ábrándozásából. Gondolkozott tehát ő is . . .

Házasságuknak első éve minden esemény nélkül borzasztó egyhangúságban teltek el. Az asszony csak a háztartásra gondolt; szerényen, szünte észrevétlenül járt-kelt a házban, mint valami árnyék. Nagyon is tudatában volt rutságának és a feleség szerepe helyett megelégedett a szolgálóival. Búszke volt rá, hogy a férje soha még csak kérdő tekintetet se vetett rá — oly rendben tartott mindent és kitalálta még a férje gondolatait is. Angyali lelke és kutya — ösztöne volt. Vakon engedelmeskedett és rendkívül tanulékony volt.

Elérkezett azonban az a nap, mikor a férjet, bármily érzéketlennek is képzelte magát, mégis csak megindította az asszony jósa és önmegtartósa. Háládatos akart lenni iránta és úgy tett mintha szeretné. Ezt az állapotot aztán annyira megszokta, hogy valóban meg is szerette. Nem vette észre az asszony rutságát, csak azt a gyöngéd és kedves lényt látta benne, a ki őt megelégedetté és gazdaggá tette.

Férjének ez az átalakulása végtelentl boldoggá tette az asszonyt. Nagy boldogságában még alázatosabb és még odaadóbb volt, mint azelőtt. De azért a földöntúli boldogság fénye mindig ott ragyogott a szemében. A férj végül fölemelte fejét és mintha valami kérdésre válaszolna, így szólt:

— Hogy mire gondoltam? . . . Te rád, meg én rám . . . A multunkra, az életünkre . . . Ez az élet rád nézve bizony nagyon, nagyon szomorú volt . . .

— Oh, én meg vagyok veled elégedve.
 — A világtól elrejtőzködve éltél, nem beszéltél senkivel, nem volt részed semmi szórakozásban.

— Elég, ha téged látlak! . . . Többet sohase kívántam. Aztán mit csinálnék én az emberekkel? Hiszen tudod, hogy elfordulnak tőlem . . .

— Ugyan hallgass, kedvesem . . . Ne gondolj ily ostobaságra.

— Oh, engem nem bánt az, hogy az emberek még csak rám nézni sem szeretnek . . . Ehhez én már hozzászoktam. Ha ez nekem mégis fáj, úgy csakis te miattad

kodáshoz szükséges műveltséget megszerezni. Nem lehet mindenki az egyetemre, nem engedi a struggle for life. Pótolni kell tehát ilyen emberek számára is az egyetemet. Ezzel a céllal keletkezett annak idején a Szabad Lyceum, melynek hasznát és fontosságát megértették a tudósok, akik előadásokkal gazdagították és megértették a közönség is, amely igen szépen látogatja a Szabad Lyceum különféle előadásait. Most a Szabad Lyceumból egyetem lesz. A hivatalos lap közli a közoktatásiügyi miniszter rendeletét, mely tizenket pontban foglalkozik, megadja vázat a Szabad Egyetem intézményének, ennek a nagyjelentőségű új köznevelési tennyezőnek, amely immár az egész országra kiterjeszti működését. Így foglalkoztatjuk össze a Szabad Egyetem szabályait:

A Szabad Egyetem célját előadásokkal, vendégkönyvtárakkal, az előadások irodalmi földolgozásával stb., iparkodik elérni. Az egyetem ügyeit a kultuszminiszter hatósága és közvetlen felügyelete alatt álló központi bizottság intézi, amelynek végrehajtó közegeit rendszerint Budapesti Szabad Lyceum egyesület, vidéken a helyenkint külön alakítandó helyi bizottságok alkotják. A központi bizottság: a budapesti tudományegyetem valamennyi karának összes tanárai közül s a műegyetem valamennyi szakosztályának tanárai közül az egyetemi s illetőleg a műegyetemi tanács által választandó négy négy tag, a Szabad Lyceum által kiküldött négy tag és a vallás- és közoktatásiügyi miniszter által kinevezett négy tag. A megbízás négy évre terjed. A központi bizottság jelöli meg a tartandó előadások tárgyát, körét, számát és ha szükségesnek látja, azok irányát, egymásutánját s azt a módozatot is, amely szerint tartassanak. Az előadások megtartása iránt a központi bizottság intézkedik. Az előadók díjazást kapnak, melynek összegét a központi bizottság állapítja meg. Az előadásokat hallgatónak, ha kívánja, az előadás tárgyát és az előadások hallgatását tanúsító bizonyítványt adnak.

Tanítói tanácskozmány.

Vármegyénk közs. tanító egyesületének apatini köre rendes tavaszi ülését Bezdánban tartotta.

Treer János köri elnök a vendégek és a nagy számmal összegyűlt tagok üdvözlése után fájdalommal emlékezik meg Czirfusz Ferenc kir. tanácsos és nyug. kir. tanfelügyelő, valamint Kamencza László b. kereszturni igazgatónak haláláról; indítványára emlétket a jegyzőkönyvben is megörökítették.

Különös figyelmébe ajánlja a tagoknak a Ferenc József Tanítók Háza és Eötvös alap anyagi támogatására sielő egycének és intézetek áruikkait, hogy azok minél tömegesebb forgalomba hozatala által a lehető legnagyobb jövedelmet biztosítsuk e két intézményünknek.

Terjeszték a „Mi gyufánkat és szappanunkat“; ajánljuk Dreseher gepit, az apatini kosárfonó intézet áruit és a bajai gyümölcsészeti egyesület cseméit; gyűjtünk minél több előfizetőt Eötvös munkáira és Kozma kártárs regényére! Mert csak így érthetünk célt. A megvalósításhoz meg kell egyéb jókarnatnál. Rajta tehát kártársak! Legyünk ebben is a legelsőek!

A gyakorlati tanítást Farkas Ferenc bezdáni tanító tartotta, ismertetőn az iparskola I. osztályában a nyugtárványt. Örömmel jegyzem fel, hogy az ülés a kitünően sikerült minta tanításért előadónak egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

„A gazdasági iskola feladata, szervezete és gyakorlati érvényesülése“ című tétel körül, melyet Rozovits György apatini, Pettkó Ferenc bresztováci, Németh Imre gombosi és Ney György prigl.-sz.-iváni tanítók adtak elő, igen élénk vita keletkezett s ebben a körli tagokon kívül a vendégek közül is többen résztvettek.

A tanulságos eszmecsere az elnök a következő határozati javaslatban foglalja össze:

a) Kérjük meg a magas kormányt, hogy a gazd. ism. iskolák felállítását szabályozó rendelet helyett az országgyűléshez törvényjavaslatot nyújtson be ezek kötelező felállításáról.

faj... Csak az bántott, mikor láttam, hogy kedvet kapsz a munkához, akkor is csak azért remgtem, mert feltém, hogy elveszítetek.

— Igen, igen... Azt hittem, hogy a közönyöségem örökké fog tartani. De a siker fölligatott; a gazdagság pedig fölkeltette becsvágyamat... Az anyagi és társadalmi helyzetünk egészen megváltozott, meg kell tehát változtatnunk életmódunkat is... A mi házasságunk olyan különös volt... Nem járt hozzánk senki, teged nem ismert senki, — ugyszólván — nem is tudják az emberek, hogy nős vagyok... Már most mit csináljunk? Meg kell hívnom azokat az embereket, a kikkel összekötötésben vagyok, ezek mindenesetre eljönnek és nekem meg kell velük ismerkednem.

— Nem, nem! kérek ez nem lehet... Légy könyörületes irántam!... Engedd, hogy elhújam előlük!

— Lehetetlen... ez a titkolódzás ugyse tarthatna sokáig.

— Hallgass csak reám... Azt akarom, hogy ne tudják azt, hogy te olyan nőt vettél feleségül, mint a minő én vagyok. Engedd meg, hogy továbbra is csak szolgálod legyek, a szolgálód, a ki téged titkon imád... Majd meglátod, hogy így jobban élvezem azt a megtiszteltetést és ünneplést, melyben neked részed lesz... S aztán majd esténként, ha már elmentek a vendégek, nekem is jut egy kicsi a te boldogságodból és szeretettedből, ugye?

Az asszony annyira felindult, hogy elkezdett sírni.

A férj mosolygott.

— De mi lesz, ha egyszer meglepnek beintüktet?

— No, akkor azt mondják, hogy a szakácsnéd a kedvesed, ebben pedig nincs semmi szégyelmi való...

— És a csunya asszony még nedves szemében révedező fény gyúlt ki...

Montjoyeux.

b) A gyakorlati gazdaságtan tanítási óráit nem célszerű vasár- és ünneppokra tenni.

c) Kérjük meg az iskolafentartókat arra, hogy a gazd. ism. iskolák részére megfelelő telepet hasítsanak ki; az iskolák részére pedig a legszükségesebb mintagyűjteményeket hozassak meg. Ajánlatos továbbá a köz. segélyben és annak határában előforduló tárgyakból u. m. állatok, növények és ásványokból a tanulók által gyűjtött anyagokat összeállítani. Ilyenek: a földemékről, magvakról, mérge- és gyógynövényekről, rovarokról és lepkékről stb. összeállított gyűjtemények.

d) A tanító főfeladatának tekintse a rendelkezésére álló faiskolában és telepen a gazdasági dolgokat gyakorlatilag bemutatni és gyakoroltatni; ossza fel azokat a fiúk között úgy, hogy mindegyikre essék néhány darab vagy sor gyűmölésfa, melyeknek három évi neveléséért és gondozásáért egyedül ők a felelősök. A három év leteltével az elért eredmény arányában megjutalmazandók a növedékek.

e) A leányok között a virágtenyésztésre kijelölt területek és a konyhabetemények osztandók fel, amelyek hasonló beosztással kezelendők.

f) A különféle földmunkák, ezek tulajdonsága, a mivelesi és javítási módok a határában levő gazdák földjein és természetesen összehasonlítás útján mutatandók be. E határozatnak a közgyűlésen való előadásával Ney György prigl.-sz.-iváni tanítót bízta meg a körli ülés.

Nem kevesebb érdeklődéssel tárgyalták a tanítói nyugdíjtörvényt. Molnár Ferenc bezdáni igazgató, a vármegyei tanítóegyesület elnöke meggyőző érvelés és az egyes pontok alapos megvilágítása után elfogadásra ajánlja a magyarországi tanítók országos bizottságának következő határozati javaslatát:

Az 1902 ben megújítandó nyugdíjtörvényben mondassék ki, hogy:

1. A nyugdíjra jogosítottak közé vételessenek fel: a) azok az okleveles tanítók, kik csupán hitoktatással, esetleg egyházi énekkoktatással is foglalkoznak; b) a tanítói álláson működő okleveles óvónok.

2. A nyugdíjintézetbe lépés tehát legyen kötelező mindazokra nevezve, akiknek jobb végzettségi igényük nincs. A felvételt a kir. tanfelügyelő útján hivatalból történjen. Az esetleges késedelem a jogosultra vagy családjára hátrányosan ne járjon.

Azon tanítóknak, kik kesedelmes jelentkezésük előtti szolgálati éveiket elvesztették, elvesztett szolgálati éveik pótlólag számítottassanak be, ha azt az új nyugdíjtörvény életbe lépésétől egy éven belül kérelmezik. Az ilyenek az elvesztett évekre kétszeres évi járulékot fizessenek annak visszamenő kamataival.

3. Nyugdíjra jogosultak legyenek az intézetnek azon tagjai, akik nyilvános népoktatási intézetekben: a) 5 beszámítható éven át szolgáltak s teljesen munkaképtelenné váltak;

b) akik 10 évet;

c) akik 35 évet szolgáltak.

Első esetben a biztosított nyugdíjösszeg 40% a, a második esetben 50% a, 10 évi szolgálaton felül minden évi szolgálat 2—2%-al emeli a nyugdíjat. A harmadik esetben — tekintet nélkül korára — a biztosított teljes összeggel vonulhat nyugalmába a tanító. A nyugdíjazás a) alatt felbuzott esetben ideiglenes is lehet.

Az a tanító, aki családot nem alapított, indokolt esetekben a családot megillető nyugdíjjogosultságot az általa fenntartottakra ruhazhatja. Az elhalt tanító után, kinek nincsenek hátramaradtai, az illető község kapja a tanító 3 havi fizetését elérő temetési járulékot.

4. A szolgálati évek az összes igényjogosultakra nézve az oklevél birtokában megkezdett szolgálatról számítottassanak, tekintet nélkül az illetők korára. A jelenleg alkalmazásban álló tanítók a 21., illetve 20. év előtti szolgálati időre nyugdíjjárulékot pótlólag befizetik.

5. A szolgálat indokolt félbeszakításának tekintendő, ha az igényjogosult tanulmány miatt szakítja meg szolgálatát.

6. A nyugdíj összegének megállapításánál vételessék számba a szolgálatnak minden napja.

7. A nyugdíjigény megállapításánál számbaveendő az összes állandó jellegű tanítói járandóságok.

A kántor-tanítók részére új díjlevelek állíttassanak ki, melyekben a tanítói és kántori járandóságok tisztán elkülönítessenek. A kántori járandóság, ha az illető kántortanítónak ekképen megállapított nyugdíjigénye az ötödéves korpótlékon kívül 1200 koronát meg nem halad, beszámítandó.

A hitoktatást teljesítő kántor tanítók részére hitoktatói járandóság veendő fel, mely a nyugdíjigény megállapításánál számbaveendő.

A 400 frtot el nem érő tisztán tanítói fizetés, tekintet nélkül a kántori jövedelemre, az 1893. évi XXVI. törvénycikk alapján egészítettessék ki 400 frt. Az állandó jellegű ismételt tanítás (iparos- és kereskedő-tanonciskolák) díja vételessék számba. A földjövdelem megváltási vagy haszonbéri összege vételessék díjfelvéle.

Az évi lakbér összege is számítottassék be.

8. Az igényjogosultak felesége és gyermekei a férfi 5 évi beszámítható szolgálat után rendes nyugdíjat, illetőleg nevelési járulékot élveznek.

Az özvegy:

a) a férj halála napjától számított féleven át a férj összes javadalmának birtokában marad, azonfelül a haláleset alkalmával 3 havi javadalommal felérő temetési járulékot kap;

b) nyugdíja a férj beszámítható összes javadalmának 50%-a.

9. Nevelési járulékból a fiúgyermek 20, a leány 18 éves koráig részesül. A tanulmányaikat folytató gyermekek, ha előrehaladásukat igazolják, 24 éves korukig maradhatnak nevelési járulékaik birtokában. A vagyontalan és keresetképtelen nyomorék árva és neveltetési pótlékot életfogytiglan élvezik.

10. A félárva az anyát megillető nyugdíjnak 1/2-át kapják nevelési járuléknul, tekintet nélkül a gyermekek számára.

11. A teljesen szülőtlén árva árvaházakban, vagy e helyett úgy egészségi, mint nevelési szempontból alkalmas családoknál neveltetnek, ez utóbbi esetben az anyát megilletendő nyugdíjnak 50%-át kapják nevelési járuléknul.

12. Az 50% os hozzájárulás 25%-ra szállítatik le. 13. 20%-os évi járuléknul ellenben felemeltetik 3%-ra. A járulékok közdok módjára, tehát évnegyedenként szedendők be. A 3-ik %-ból érhető jövedelem az első

három évben a Tanítók Háza I. Ferenc József alapja és a megyei általános tanító-egyesületek által fenntartott internátusok segítésére, a 4—6-ik évben pedig betegsegélyző alap alkotására fordítatik. A nyugdíjalapból oly összeg szakítottassék ki, melyből az 1870. év előtti időre eső nyugdíjhiányt szolgáltatassék ki azon tanítók részére, akiknek iskolafentartói az ily hiányt kiszolgáltatására nem kötelezhetők.

14. Az állami hozzájárulás felemeltetik 600 ezer koronára.

15. A 30 filléres járulékok fenntartatnak. Az általános rendszer általánossá tételük és kötelezővé lesz.

16. Ezenkívül az eddigi törvényekben és kormányrendeletekben az alap javára biztosított jövedelmek és jogok továbbra is fenntartatnak.

17. Az alap kezelési költségeit az állam viseli.

18. Ezenkívül — 10 éven át — 100 ezer korona fordítatik az alap jövedelméből az intézetbe tulkorozó tanítók özvegyeinek és árvaiknak segélyezésére. 10 év után az egész összeg az utóbbira fordítandó.

19. A kezelő bizottságban a tanítószög képviseltesék: 1 kisdédóvó, 1 elemi, 1 polgári iskolai tanító, ezenkívül az országos bizottság által időről-időre választott jogtanácsos által. A tanítók nyugdíjazását javaslatba hozó nyugdíjbizottságban a hivatalos megyei tanítótestület egy-egy képviselője tanácskozási és szavazati joggal birjon.

20. Az országos tanítói nyugdíjintézet a vallás- és közoktatásiügyi miniszter felügyelete alatt ugyan, de önálló külön szervezetet nyerjen.

21. A saját nyugdíjintézetet fenntartó iskolafentartók a tanítói nyugdíjtörvényben biztosított összes előnyöket egy év leforgása alatt kötelesek nyugdíjintézetük tagjainak biztosítani.

22. A nyugdíjtörvény minden 10 évben revideáltassék.

Zatskó Alajos gombosi tanító a következő módosítást ajánlja az 1. ponthoz: „Nyugdíjra jogosítottak az okleveles segéd- és helyettes tanítók, ha rendszeres álláson ideiglenesen működnek is.“ A 13. pont 2. bekezdése helyett, minthogy a felvétel hivatalból történik, a következőket: „A nyugdíjjaruléknul fizetésükből havonként előre hivatalból levonandó.“

Treer János, a kör elnöke a következő módosítást ajánlja a 3. pont a), b), c) utáni kikézdés helyébe: „Első esetben (5 év) a biztosított a nyugdíjösszeg 40%, a második esetben (10 év) 60%, tíz évi szolgálaton felül évenként 2% al emelkedik a nyugdíj. Munkaképtelenség esetén már 30 éves szolgálat után is a teljes nyugdíj utalványozandó.“

Az ülés a határozati javaslatot az ajánlott módosításokkal egytt elfogadta.

Szükségesséknél láttam e nagyfontosságú határozatnak teljes közzétételét, hogy egyesületünk minden tagja megismerhesse és esetleges észrevételeit, óhaját vagy kívánalmait a központi választmányának a közel jövőben megtartandó ülésén — melynek határnapja itt közlihrre fog tételni — előadhassa.

Az őszi ülés Apatinban lesz; tárgysorozata:

a) „A phonomimikai módszer bemutatása gyakorlati tanítás alakjában.“

b) „A gyermek lélektani megfigyelése és ily irányú anyakönyvek megfektetése.“

c) A központ által kijelölt tétel.

Zatskó Alajos.

Ujdonságok.

Ur napja. Egyik legszebb, legmagasztosabb ünnepepét iltte meg tegnap a hitű katolikus világ. A megváltó Jézus emlékeztetere szentelt oltári szentség emléktünepe ez, amelyen nagy fényvel, áhitatos szolozsmákkal, körmenettel ünnepep lélekemelő módon a keresztyén világ. A nagybét fájdalmas emlékei között, amikor az Ur véret és testét hagyta örök emlékeztetl a hívőknek, az egyház nem akarja nyilvánítani örömet, melyet az oltári szentség megkövetel. Azért „Ur napján“ a tegnapi napon iltte meg az utolsó vacsora csodálatos titkát. Városunk hitű katolikus lakossága is hagyományos fényvel, lélekemelő áhitattal ünnepepelt meg az Ur napját. Dél előtt a plebániatemplomban fényes ünnepepi istentiszteletek voltak. A templom teljesen a zsufolóság megtelt hívőkkel. A nagymise után fényes körmenetben vonultak a felállított négy sátoros oltárboz. A körmenetben óriási néptömeg vett részt és áldotta az Ur szentségét, mely erőt ad a hitben, imával, énekkel. Az ünnepepi szentmisét a virágokkal pompásan feldíszített plebániatemplomban Agatics Boldizsár celebrálta Muzsik István és Pfalcz Jakob káplánok segédlete mellett. Az istentiszteleten jelen volt a vármegyei tisztikar Karácson Gyula alispán, a városi tisztikar és képviselőtestület Hanke Imre polgármester vezetése alatt. Ott voltak továbbá a cs. és kir. valamint a honvéd tisztikar, az ipartestület zászló alatt és a tanuló ifjúság. Szentmise után kezdetét vette a szokásos körmenet. Az oltárok a városbázan, a Tarczay-háznál (itt már 40 év óta van), a Szent-János kápolnában és a női zárda előcsarnokában voltak felállítva. Délután a zöldbe rándult ki a közönség. A városi parkban nagy tömeg hullámozott föl és alá. A Sikarában az iparoskör tartott junálást.

A koronázás évfordulója. Hűség és bizalom, szeretet és ragaszkodás kapcsolja a magyar nemzet koronás királyához. Ez a nagy, mindig egyforma bével felbuzogó nemzeti érzület, a koronázás holnapi harmincegyedik évfordulója alkalmából, a nemzeti ünnepe magas lendületével manifesztálja országáért a magyar nép, hogy szeretett királyának felséges személye minden egyes polgár szívébe van foglalva. Milliök imádsága szárnyal ezen a napon a koldusok és királyok urának az isteni gondviselésnek magasságos színe elé, osztatlan hittel, buzgósággal azért eszedevén, hogy öfelségét koronás királyunkat, hű magyar népe boldogságára, örömére, szerencsés és áldott öregségében, testi-lelki épségben még sokáig tartsa meg! A nemzetnek és királynak az a benső eszmei és érzelmi összeolvadása, melynek szét-törhetlen, szent symboluma a korona a magyar állam létének állandó biztosítéka. Ennek a zavartalan és magas összhangnak élő kezeze első Ferenc József uralkodói és emberi egyaránt fenkölt, nemes egyénisége. Örömeben, bánatában oly megható odaadással, szívbeli bensőséggel állott és áll egymás mellett a királyi és a néplelég,

hogy az a rég lelt varázsolja vissza a 4 éves alkotmányunk megpróbáltatáson á föltamadott, a legl ismeri a koronás jelenben nyugalma nyujt, hogy a nem nava egyessit er biztosítja a magya irányban való erot nemcsak a koronás mindenkör nemzei ünnepep évfordulója meg városunk közö lesz, melyen részt a tanuló ifjúság. A kedelmi iskolában gyermekek ünnepep

Kinevezés szabadkai törvény székhöz jegyzőve

Kinevezés kishéri állami me a titeli járásbíró

Athelyezés roly titeli járásbí hez helyezte at.

Tiszteigés a zombori ipar, el tashan és segélyb Zombor városa a 12 600 koronára a hatóságai jóvabagyok szövetkezetes gas kormány peo allamsegelyt adott tőkéjét gyarapítja Ezen az arnesarm messze kiható fény tagjai között termében halas elism manyokat megszer kintinó országgyűlé az, ki ezen fényes az egyes formok meitől eltelve hatá arnesarnok, hogy a közreműködésért, küldöttség által fog delelőt 11 ora után igaz hata és kösö zasa volt e tiszt majdnem valamely felül. A küldöttség az Isten szabad és körből előlepett te elnök igazgatója és köszönetet Szechen tanusított jóindulata ményert, a melye hogy a zombori ipa vébe és a képvis tettere meg a jöve visszagondolni és kérte a közszeret családjára. Az igaz hatást keltett; ez zott fel és végül k Szechenyi Jozsef k beszéd íthatolag n nitott érdemeket kiknek felteket szerű vezetés által város törvényhats meglette, mert egy buzgo tisztikar és egyilttes működés küldötte annak íe talalt. A szívelyes hogy Isten áldás tartozóik felett. M mely hatást tett e. Ezt az alkalmat, ilyes szamban jö lom, a halanak és használta fel Steint títető tetszése és Ernót a felső keré ki ezeltt tizenket farsádsággal és m szerleltuzó iparosok sítette és oly intéz sára és munkasá Ernót a tisztelő a tisztelgés Szece

A zombor változott penzvisz nyreire, különön ka dőleg az egész szállította az inge ugyancsak ennyir. A zombori takaré 6 1/2% mellett 5- tőketörlesztés mel biztosított váltók mellett személyi multkor jelezük. 25 1/2 éves annuita

Rajzkiall rajztanára, Király intézet rajztermé az érdeklődök te 9-en vasarnapon díjtalaul megteki egy tanev farsáds buzgo tanítasánk mes a megtekinő tanügybaratók ügy

Városi kö törvényhatóság délelőtt 9 órakor gyűlést tart.

sef alapja fentartott dig beteg-dijalaphoz 600 ezer Az átalány- kormány- delmek és viseli. er korona tulkorusag lott elhalt re. 10 év képviseltes- lai tanító, ore valasz- javaslatba nitotesitilet ati joggal vallás- és gygyan, de kolafentar- szes elő- jinteztük ben revi- ző módo- sítottak az szeres al- 2. bekez- történi, a havonként módosítást helyebe: szeg 40%, alaton fellt eptelenség nyugdíj ott módo- határozat- nden tagja ajat vagy el jövőben t közlirre ata: gyakorlati sily irányu alajos. ztosabb ün- ag. A meg- seg emléks- os szolozs- monon a kei között, emlékezteti ön örömet, „Ur nap- korra esoda- kossága is ünnepelte ban fenyés teljesen a tan fenyés os oltarhoz. aldotta az , enekkel. feldiszített lta Muzsik mellett. Az Karácson selötestület Ott voltak ztikar, az Szentmise Az oltarok, y óta van), besarnoka- dult ki a lamzott föl alist. g és biza- gyar nem- egyforma as honlapi zeti ünne- a magyar ye minden imádsága ok uranak , osztatlan elsegét ko- a, öröme, pségben ralynak az ynek szét- ar állam és magas alkodói és Örmében, enséggel népfelsg,

hogy az a rég letűnt lovagkor költői romanticizmusát varázsolja vissza ilyesmitől elszakított szeméink elé. Ezer éves alkotmányunk, ez a diésó palládium, mely minden megpróbáltatáson diadalmaskodott, minden tetszhalálból föltamadott, a leghűb, a leghivatottabb őrzőjét, védőjét ismeri a koronás királyban. Ez a diésó harmónia a jelenben nyugalmat, a jövőre nézve biztató reményt nyújt, hogy a nemzetnek és királynak a szent koronával egyesített ereje, odaadó buzgósa az idők végéig biztosítja a magyar nemzeti állam fenállását, minden irányban való erőteljes felvirágzását. Nalunk ez alapon nemcsak a koronázás évfordulóján, hanem állandóan és mindenkor nemzeti jelszó: Éljen a király. A koronázás tünepi évfordulóját holnap a szokott fényes ünneplé meg városunk közönsége is. — Délelőtt fényes „Tedenum“ lesz, melyen részt vesznek a helyben székelő batóságok, a tanuló ifjuság. A kir. főgymnasiumban és felső kereskedelmi iskolában iskolai ünnepek lesznek. Az iskolás gyermekek ünneplését a „Sikarában“ tartják.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Pál János szabadkai törvényszéki aljegyzőt ugyanezen törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Szász János kishéri állami ménesheli őrmester, igazolványos altisztet a titeli járásbírószághoz irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Bálint Károly titeli járásbírószághoz irnokot az újvidéki törvényszékhez helyezte át.

Tiszteigés Széchényi Józsefnél. Soba még a zombori ipar, oly nagy mérvű, nagy értékű támogatásban és segélyben nem részesült, mint az idén. Ugyanis Zombor városa a bajai uton lévő árucsarnok telkét, mely 12,600 koronára van hivatalosan becsülve, kormányhatósági jóváhagyással a zombori ipar hitel- és árucsarnok szövetkezetnek örök tulajdonul ajándékozta, a magas kormány pedig a szövetkezetnek 10,000 koronás államssegélyt adott. Mindkét adomány a szövetkezet alapítókéjét gyarapítja és forgalma fellendítésére szolgál. Ezen az árucsarnok és így a zombori ipar jövőjére is messze kiható fényes eredmény az árucsarnok derék tagjai között természetesen nagy örömet keltett és örömeiben hálás elismeréssel hódolt annak, a ki ezen adományokat megszerezte. Városunk köztisztviselőiben álló, kettő országgyűlési képviselője Széchényi József volt az, ki ezen fényes eredményt utánjárásal, fáradsággal az egyes fórumokon keresztül vitte. A hála igaz érzelmeitől eltelve határozta el egyhangú lelkesezéssel az árucsarnok, hogy a képviselőnek ezen szép eredményes közreműködéséért, elévülhetetlen háláját és köszönetét küldöttség által fogja tolmácsolni. A küldöttség urnapján délelőtt 11 óra után jelent meg a képviselő lakásán. Az igaz hála és köszönet érzelmeinek spontán megnyilatkozása volt e tiszteelés, a melyben az árucsarnoknak majdnem valamennyi tagja vett részt. Jóval szazon voltak felül. A küldöttség az udvaron körben elhelyezkedvén, az Isten szabad ege alatt folyt le a lelkes ünneplés. A körből előlépett Steiner Lajos árucsarnok nagyeremű elnök igazgatója és igen szép, lelkes beszédben mondott köszönetet Széchényi Józsefnek az iparos polgárok iránt tanúsított jóindulatáért, pártfogásáért és azon szép eredményért, a melyet közbenjárásával kivívott. Elmondta, hogy a zombori iparosok mély hálával vésik nevét szívébe és a képviselőnek ezen nagyszerű, eredményes tettére még a jövőnd iparos nemzedék is hálával fog visszagondolni és áldani nevét. Végül az Isten áldását kérte a közszeretben álló képviselőre és nagyabecült családjára. Az igazán szívből fakadt szép beszéd nagy hatást keltett; egy egy passzusánál lelkes eljenzés hangzott fel és végül kalap lengtetve éltették a képviselőt. Széchényi József képviselő, a kit az elhangzott üdvözlő beszéd láthatólag meghatott, válaszában a neki tulajdonított érdemeket az árucsarnok tagjaira hárította, a kiknek szövetkezte a tagok össeltartása és a miutaszerű vezetés által előkelő helyen áll és ezt ismertette város törvényhatósága és a kormány, midőn adományait megette, mert egy szerencsésen megválasztott igazgató, buzgó tisztikar és a modern kor színvonalán álló tagok együttes működése eredményezte, hogy a miniszter kiküldötte annak idején miutaszerű vezetéset és kezelést talalt. A szívélyes üdvözlőletét köszönetet mond és öhajlja, hogy Isten áldása lengjen a szövetkezet tagjai és hozzátartozói felett. Mondanunk sem kell, hogy e beszéd is mély hatást tett és a tisztelgők lelkesen megjeleneztek. Ezt az alkalmat, hogy az árucsarnok tagjai oly tekinélyes számban jöttek össze, a melyre ritkán van alkalom, a hálának és köszönetnek meg egy manifestációjára használta fel Steiner Lajos elnök-igazgató és a tisztelgők tüntető tetszése és eljenzése között üdvözölte Zsulyevits Ernőt a felső kereskedelmi iskola kettő igazgatóját, a ki ezelőtt tizenkét évvel az árucsarnokot sok önfelelőző fáradsággal és munkával megalapította, az akkor még szertelhezó iparosokat „az egyesült erővel“ jellege egyesítette és oly intézetet teremtett, mely az ipar virágzására és munkásainak boldogulására vezet. Zsulyevits Ernőt a tisztelgők lelkes ovációval köszöntötték. Ezzel a tiszteigés Széchényi József éltetésével véget ért.

A zombori takarékpénztár tekintettel a változott pénzüszonyokra és a nagyközönség hiteligényeire, kölcsön kamatlatát ez évi június hó 1-től kezdődőleg az egész vonalon leszállította. Nevezetesen leszállította az ingatlan kölcsönök kamatlatát 6 1/2% ra, ugyancsak enyire szállította le a váltó kamatlatát is. A zombori takarékpénztár ad kölcsönöket ingatlanokra 6 1/2% mellett 5—20 évig terjedő időre, évi egyenlő törlesztés mellett. Ad ezenfelül 6 1/2% ra jelzálogilag biztosított váltókölcsönöket, valamint leszállított 6 1/2% mellett személyi hitelű váltókat. Végül — mint már mulkor jeleztük — újból folyósítja a kedvelt 19 és 25 1/2 éves annuitásos kölcsönöket.

Rajzkiallítás. A zombori főgymnasium jeles rajztanára, Király Karoly tanítványainak rajzaiból az intézet rajztermében kiállítást rendez. A rajz kollekciót az érdeklődők folyó hó 8-án szombaton és folyó hó 9-én vasárnapon délelőtt 9—12 és d. u. 3—6 óráig díjtalanul megtekinthetik. A kiállított rajzok, amelyek egy tanév fáradságos munkája és a kettő szaktanár buzgó tanításának igazán szép eredménye, nagyon érdekes a megtekintésre. Melegen ajánljuk a szülők és tanlgybarátok figyelmébe.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi június hó 12-én délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart.

Szekunda. Szent Péter-Pál hónapjának az aratáson kívül, mely egy nagyfontosságú közgazdasági mozzanata, még egy nevezetes eseménye van: ekkor zárul be az iskolában a tanév, ekkor folynak le az iskolai zárvizsgák. Ekkor van szűrtre egy különös dolognak az iskolában, amit a diáknépség borzalommal szekundának nevez. Ridegkedő dologt nem igen talált még fel a pedagógia, mint ami a szekunda. A bizonyítvány, amibe minden professzor függetlenül illeszt bele a maga kalkulustát. Hittan 1. Magyar nyelv 2. Történelem 2. Természettan 3. Számtan — 4. Puff! Most már tessék csak elképzeln, hogy lehetséges-e az, hogy az a fiu, aki jó eredményt ért el négy-öt tantárgyban, tökéletesen buta legyen éppen egyben. Az iskolának nem az a föladata, hogy kérget borítson a gyerek érzékenységre — hogy szégyenbe vigye. Különös dolog az a szak szerinti klasszifikálás. Miért ráfogni a fiura azt, hogy éretlen, aki éppen csak számolni nem tud. Nem kellene adni egy-egy tárgyban gyöngye finak szekundát, ha szépen halad a többi tárgyban. Mert van, hogy ha valamelyiknek a gyomra teljességgel nem veszi be a számtant, enyhítő körülménynek kellene lenni a statáriumban, hogy szívvel, lélekkel tanulja a történelmet. Miért klasszifikálni tehát szakok szerint? Nem klasszifikálni, hanem az általános tapasztalattal kellene beszámolni. A középiskola elvégzése után amugy se követel a diáktól senki szaktudást. A pályaválasztás kérdése nem az első gimnáziumban alakul ki, tehát nem is lehet egyforma követeléssel föllepni minden egyes szakban. Egyszerű, komoly és ami fódolog, a leginkább célra-vezető volna az eljárás, ha kevésbé lenne az iskola hivatalos forum a növendékeivel szemben, ha nem volna az esztendő elbírálásában semmi rubrika, hanem családian eldöntené az iskola, hogy általánosságban, ha már összesimul a nyolc esztendői tanulás végen a tudás — lehet-e várni a diákból olyasforma embeiformát, akiből majd kifejlődik az ember. Kijelentjük, hogy e sorokat minden celzatossá nélkül írunk le, de hiába csak júniusban a „szekunda“ mindenkit, akit érint, fájdalmat okoz — és felesleges. Ne legyen az idei tanév végen egyse belőle, még a magja is vesszen ki.

Gyermekjuniális. A zombori r. kath. tanítótestület holnap, június hó 8-án, szombaton, a koronázás évfordulóján a „Sikara“-ban gyermekjuniális és iskolai ünneplést rendez. Az ünneplés műsora a következő: I. 1/2 óra orator szemlése. II. 8 órakor a Szent-Háromság téren az összes növendékek, a zombori zeneiskola növendékei tívó-karának kísérete mellett, éneklük a Hymnust. III. Utána a Trefort utca, Erzsébet-kört és Bezdáni-uton át kivonulás a Sikaraba zenekisérettel. IV. Sikarában játékok delig. V. Delben ebéd, utána pihenés. VI. 5 órakor „Koronázási és milleniumi emléktünneplé és sorrendben: 1. „Királyhymnus“, éneklük az 5. és 6. osztály növendékei. 2. „A csintalan és rendetlen gyermek“, szavalják: Meszáros Marta, Nikolics Zsófia, Tóth Margit, Krummerkromer Matild 1. o. t. „Dal a bazáról“, szavalja Ferenesik Renata 2. o. t. 3. „A bátor katoná“, szavalja Dekker Pál és Nebl József 1. o. t. „Otthon“, szavalja Türr Andor 1. o. t. „Falu végén“, szavalja Rajcsics József 2. o. t. „Ha magyar vagy“, szavalja Bárczy Géza 2. o. t. 4. „Magyar vagyok“, szavalja Mihályi János 1. o. t. 5. „Mi a haza“, szavalja Buják Péter 2. o. t. 6. „Talpra magyar“, szavalja Ruhl Lajos 2. o. t. „Az én hazám“, éneklük a 2. o. tanulóit. 7. „Szent koronánk legszebb gyöngyei“, szavalják: Aryay L., Gráber J., Radicevics S., Petres A., Hirman G., Kószeghy L., Benya A., Bandl F., Dózsa J., Ginal F., Lukácvics A., Horvátovits S., Kandler I., Herzeg I., Páncsics I., Röhrig O., Schützler D., Segetz I. 3. a) o. t. „Mikor imádkoztok“, éneklük a 3. a) oszt. tanulóit. 8. „A haza“, szavalják: Kerekes Zoltán, Kollár Aurél, Kalesan János, Kovacsics Cezár 3. b) oszt. tan. „Imádkozni megtanított jó anyám“, éneklük a 3. b) o. t. 9. „A hazáról“, szavalja Zsauerborn Károly 4. a) o. t. „Nagy a világ, kicsiny benne a hazám! Árpád apánk“, éneklük a 4. a) o. t. 10. „A kis huszár“, szavalja Horváth István 4. b) o. t. „Huszár vagyok“, éneklük a 4. b) o. t. 11. „Ébredés“, szavalják: Magyar Maté 5. és Papp János 6. o. t. „Jaratok be minden földet“, éneklük az 5. és 6. o. t. 12. Alkalmi beszéd, mondja Petényi József tanító. 13. „Hymnus“, éneklük az összes tanulóit. 14. Tornajátékok. Rendezi Kolozsvári Béla tornatanító. 15. 8 óra után tűzijáték. Rendezi Czinkler Gyula tanító. Utána tánc. — A mi vén „Sikaránk“ ezen a napon delután nagy metamorphozison fog átmenni. Mert egész madárvilága nem csiesereghet olyan bájos melódiákat, mely felérjen a mi gyerekeink bájos csieségével és bangos kacagásával. De ezenkívül még másban is lesz alkalomunk gyönyörködni. Kettő gondolat volt derék tanítóinktól a koronázás évfordulójának iskolai ünneplését a Sikara zöld lombjai alá helyezni. Az öreg fák, melyek a majálisban bettek óta örökös vigságban élnek, holnap delután a tance, zene, vidám kacaj, tréfa, móka és játék után komoly, szép szellemi elvezetnek lesznek szemtanúi. A nemzet fájának bimbó oda fognak állni a zöld lombok alá és hosszú sorát fogjuk hallani a szép énekeknek és szavalatoknak. S a juniális vidám hangulatban fokozni fogja a szülők és a tanlgybarátok örömet az a tudat, hogy a virágbimbóknak kettő kertészei vannak — a mi tanítóink. A gyermekjuniális melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe, legyen ott együtt a család és az iskola.

Hitközségi választás. A bács-almási izraelita hitközség a tagok szokatlan nagy érdeklődése mellett tartotta meg tisztújító közgyűlést, a melyen 3 évre megválasztották az előjáróságot és a képviselőtestületet. A nagy számmal megjelent tagok egyhangulag elnöké Grauang Lipót, alelnöké Kráhl Ignác, pénztarossa Rein Lipót és gondnokká Beck Mór érdemes hitközségi tagokat választották meg.

Vasuti baleset. Rózsa Lajos csantavéri vendéglős kocsis, Földi Vince a napokban kora reggel 400 tíveg sörrel megrakott kocsiával elindult a szabadkai tanyákra, hogy az ottani kocsmárosoknak a sört elszállítsa. Egy vasuti átjáróhoz érve, hol a korlát le volt eresztve, nem akarván sokáig várakozni, leszállt a kocsirol és megkísérelte a korlátot felnyitni, a mi azonban nem sikerült neki. Erre a kocsi megfordítván, megkerülte az átjárót és a sineken akart átjajtani, de a kocsi kerekéi a sinek között megakadtak, úgy, hogy kénytelen volt a közelgő vonat dűbörgésének hallatára a kocsiból kiugrani; hamarjában elvágta a kötőféket és így a lovak is megmenekültek. Így a teljes gyorsasággal robogó tehervonat csak a kocsi és a rajta levő terhet zuzta össze.

Világjáró bácskai fu. Egy szabadkai magyar legény, Vörös Lukács néhány év alatt bekalandozta csaknem az egész világot s minden helyen a maga emberségéből, keze ügyességével és esze józanságával szerette meg a kenyerét. Hosszú utján sokat művelődött s a fáradságos barangolás nehogy kedvét szegte volna, hanem még fokozta vágyakozását, amely az ismeretlen országok felé vonzza. Csak nemrég tért haza, már ismét utra kel. Ezuttal az örök jég bonába, az északi sarkra igyekszik. Vörös Lukács, aki 1871-ben született Szabadkán, kitanulván a lakatos mesterséget, a budapesti Gauz-gyárban dolgozott. Két évig katonáskodott, aztán elment világot próbálni. Grác volt az első állomása, ott a Montau társaságnál dolgozott, azután tovább ment Berlinbe, majd Hamburgba. A mikor a német szót is megtanulta, Koppenhágába, onnan Stockholmra, majd Krisztianába vándorolt. Ügyessége, értelme, bátorsága becsületet szerzett neki, megismerték, úgy, hogy amikor az abruzzói herceg ismeretes északsarki utjára indult, hívták hajógépésznek. De mert az expedició öt esztendőre volt tervezve, Vörös Lukács nem ment. E helyett a Fritjof hajó gépésze lett, amely tavaly júniusban indult el az elveszettnek hitt Wellmann féle expedició föl-kutatására. Csak Tromzöjg jutottak azonban, mert az elűnt Wellmann már itt eléjük jött egy főkahajóval. Vörös Lukács azzal kárpótolta magát, hogy megkóstolta a bálnavadászat gyönyöreit. Nemsokára átvitorlázott Liverpoolba, onnan pedig, mint hajógépész átment Bosztouba, onnan Newyorkba, ahol öt hónapig dolgozott a bires Worthington féle szivatvú gyárban. Viszajazott element Buffaloba. Meglepte a vagy az ó-világ után, tehát hajóra szállt, hogy visszajöjjen. A tengeren találkozott hajója a Deutschland nevű tengeri óriással, amely éppen akkor versenyezett kollégájával, a Wilhelm der Grosse nevű hajóval, melyik teszi meg hamarabb a Newyorktól Cherbourgig tartó utat. Fölkéredkedett a Deutschland-ra, amely meg is uyerte a hatalmas versenyt és jó elsőnek érkezett be Cherbourgba. Európába jutva, elment Párisba s megnézte a kiállítást. Közéledvén karácsony tünnepe, haza vagyódott és Svájcon keresztül a szentestére csakugyan haza is ért. Azóta Budapestent dolgozott a Rökk-fele gépgyárban. Most utrakel megint. Június 25-én indul nagy utjára a Baldwin-féle északsarki expedició. Az amerikai vállalkozás óriás fölszereléssel meg Andrá fölkutatni. Kjeldsen kapitány levelet írt Vörös Lukácsnak. Hajógépésznek hívtá. És Vörös Lukács megy Tromzöbe, ahonnan majd az expedició elindul. A bácskai fu most már anyanyelvén kívül még németül, angolul, dánul és norvégül is beszél.

Halálozás. Mártonfi (Raabstern) Ábrahám folyó hó 2-án életének 81. évében Újvidéken elhunyt. Temetése f. hó 3-án d. u. nagy részvét mellett ment végbe.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1901. évi június hó 11-én (kedden) delután 1 és fél órakor a kamarai székben termében ülést tart.

Hallgattam a papára... — És mi történt? — kérdezte a főkapitány a sapadozó szöket, akinek könnyben uszott két szemé pillája.

— Az egy egész regény. — A papa azt mondta, menjek férjhez, a mama azt mondta, ne menjek. — Én a papára akartam halgatni...
— És férjhez ment?
— Csak akartam férjhez menni. De...
— Mi történt?
— Akos megszökött.
— És miért szökött meg kegyed?
— Én pedig utána szöktem...
— Folytassa kérem.
— Rá is akadtam, találkoztunk. — Azt mondta szeret, sohasem hagy el, soha... soha... És két nap mulva megint elszökött. A nyomorult...
A regény vége: a kisasszonyt kényszerutlevéllel hazatovábbították, miután Akos nemcsak a szívet, hanem a pénzt, sőt a karperecét is elvitte.

Uj hatfilléres levélbelyegek. A kereskedelmi miniszter közli, hogy a 6 filléres frankójegy színték az eddigi vörösbarna helyett zöldesbarnára változtatják. A változás oka főleg az, hogy a frankójegy színe a többi levélbelyeg színtől ellútt és minél élénkebb legyen. Az új frankójegyek a jelenleg rendelkezésre álló készlet elfogyása után kertlnek forgalomba; a régiérvényessége december hó 31-én szűnik meg. Ezen időn tul az ép és használatlan régi hatfilléres levélbelyeg 1902. március hó 31-ikéig a posta- és távirádahivataloknál cserélhetők be.

Babona. Szabadkáról írják: Most, hogy a szabadkai zsidó hitközség új templomot épített, lelketlen izgatók azt az utalatos galád bononát terjesztik, hogy a zsidótemplom felépítéséhez keresztény leány vér kell a galád rágalmuk hihetősége mellett felhozzák, hogy ezt a városháza előtt már ki is dobolták, s mint értesülünk, e galád hírek következtében pénteken reggel a bajajton két zsidót téglákkal meg is dobáltak. A rosszakaratu galád hírek terjesztői ellen a nyomozás folyamában van.

A „Vasárnapi Ujság“ június 2-iki száma 23 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A magyar tanuló országos tornaversenye“ (képekkel), Krecsy Belától. — „Apám emléke.“ Kóteményi Sajó Sándortól. — Regénytár: „A halász regénye.“ Irta Szemere György (Neogrady Antal rajzaival). — „Rejtelmes történetek: A Temple titka“ (képekkel). — „A kis kaplár.“ Rajz a bosnyák hadjárattól. Irta Abonyi Árpád. — „Hibás pénznek.“ — „A magyar borokról.“ — „Az új országház országlánjai“ (képpel). — „A rákszem.“ — „A Múcsarnokból“ (gróf Károlyi István arcképevel Richir Hermantól). — „A podheringi emlékoszlop“ (képpel). Lehoczky Tivadartól. — „A román királyi pár találkozás a görög királylyal“ (képpel). — „A temesvári kiállítás“ (képekkel a délmagyarországi gazdasági kiállításról). — Irodalom és művészet, Közintezetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negydedévre 4 kor., a „Politikai Ujdonságokkal“ és „Világkrónikával“ együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 80 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

I. D. Zombor. Versében az eszmemenet gyors, az ütem lassu, a rim gyenge, maga a vers pedig nem jó.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGH ERNŐ,
 köz- és váltó-ügyvéd.
 Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Szőlőbirtokosok figyelmébe.
 Alulírott cég **gömbölyű és hasított tölgyfakarót, valamint gömbölyű bo- rovi és lucfenyő szőlőkarót** ugyan- nali mint tavaszi szállításra minden mennyiségben **a legolcsóbb árak mellett** ajánl

Ernst János és Roth
 fanagykereskedése UJVIDÉKEN.

1309. szám.
 1901. évi.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Topolya községben felépítendő községi kised- övoda építési munkálatainak biztosítása céljából **folyo évi június hó 11-ik napján délelőtt 10 óra- kor** Bács-Topolya községében nyilvános szóbeli ár- lejtés fog tartatni.

A kikiáltási ár 11795 kor. 40 fillér, mely összegnek 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban minden ajánlattevő az árlejtés előtt bnatpénzzel letenni tartozik.

A részletes árlejtési feltételek és a jóváhagyott építkezési terv és költségvetés az alulírt eljárásirodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bács-Topolya, 1901. évi május hó 25-én.
Jedlieska Mihály, **Rind Elek,**
 jegyző. 3-3 bíró.

936. szám.
 1901. évi.

Árverési hirdetmény.

Gákova község tulajdonát képező 5098 b. 209/1600 □ önlvi vadászterületen az 1883. évi XX. t. c. 3 §-a alapján a **vadászati jogot** 1901. évi augusztus hó 1-től számított hat (6) egymásután következő évre **folyo évi június hó 29-én délután 3 órakor** Gákova község tanácsstermében tartandó nyilvános ár- verésen berbe adjuk.

A kikiáltási ár 50 korona, melynek 10%-át bnat- pénzzel az árverésnél le kell tenni. Bérlo köteles a 6 évi bérösszeg erejéig két elfogadható kezet állítani.

A részletes árverési feltételek Gákova község jegyzői hivatalában betekinthetők.

Gákován, 1901. évi május hó 28-án.
 3-2 **A községi eljárásirodában.**

Eladó
 90 hektó sajtú termései kitűnő riz- lingi és kövidinka faiborok, hektója 52 koronáért **GLÜCK SAMU** bács- almasi bortermelőnél. Vevők köte- lesnek sajtú hordókat állítani.
 3-1

ÁRVERÉSI HIRDETÉSEK.
 Vihova község eljárásirodájában ezenal közlünk lezár- tást, hogy a község tulajdonát képező vadászati jog 1901. évi augusztus hó 1-től 1907. évi június hó 31-ig terjedő 6 évre **folyo évi június hó 21-én délelőtt 9 órakor** nyilvános árverés után berbe fog adatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői hivatalban hantörök betekinthetők.
 Vihován, 1901. évi május hó 23-án.
Knezeti József,
 jegyző. 3-3 **Bozika Szvetiszláv,**
 bíró.

Keresek fiam részére egy megfelelő élet- társnót, aki csinos magas termetű, barna fiatal ember, 28 éves, izraelita vallású, akadémiai szoba- és deko- ráció-festő, aki több éveken át külföldön tanulmányuton van s a napokban tér vissza, atyai kérelmemnek eleget akarva tenni, nősülni és magát önállóítani szándékozik, amely alkalomból részére ily uton keresek ugyanily vallású megfelelő tisztességes élettársnót.
 A leány lehet 20-22 éves, hozományul legalább is 6000 korona és teljes kelengye megkivántatik.
 Leveleket csakis komoly szándéku szülöktől vagy egyénektől kérek; névtelen levelekre nem válaszolok, csakis teljes címre és kiváratra fényképpel szolgálhatok.
 Leveleket „A. B. 500” alatt lap kiadóhiva- tala továbbít. 3-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott Plávna község eljárásirodájában ezenal közlünk lezár- tást, hogy a község tulajdonát képező területen gya- korolható vadászati jog 1901. évi július 1-től 1907. évi június hó 30-ig terjedő 6 évi időtartamra **1901. évi június hó 16-án délután 3 órakor** Plávna községében nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonberbe fog adatni.

Kikiáltási ár 40 kor., melynek 10%-át árverezőknek óvadékként készpénzben kell letenni.
 Az árverési feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
 Kelt Plávnan, 1901. évi május hó 30-án.
 3-1 **Az eljárásirodában.**

1112 szám.
 1901. évi.

Árverési hirdetmény.

A topolyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közlünk lezár- tást, hogy az első filipovai takarékpénztár végrehajtható Zsabyáz Tanasziané Gruits Kovinka végrehajtást szenvedő elleni 300 korona töké- követelés és járuléki iranti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró) területén lévő, Pivnica községben fekvő, a pivnicai 858. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. alatt foglalt Zsabyáz Tanasziané szül. Gruits Kovinka nevéll (274-275.) hr. 139. ö. i. sz. ház és beltelekre az árverést 800 koronában ezenal megállapított kikiáltási árban el- rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi július hó 3-ik napján délután 3 órakor** Pivnica községében tartandó nyilvános árverésen a megál- lapított kikiáltási áron alul is eladani fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át, vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt keit igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeleze letenni, avagy az 1881 LX. t. c. 170. §-a értelmében a bnatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismer- vényt átszoigátatni.
 Kelt Hódásághon, 1901. évi március hó 25-én.
 A hódásági kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

116-117.
 1901. H. sz.

Árverési hirdetmény.

A topolyai királyi járásbíró mint hagyatéki bíróságnak 1898. Ö. II. 106/87/17. számú megbíró végzése alapján alulírott királyi közjegyző részéről ezenal köz- bírré tételük, miszerint a néhai Basch Jakab és neje néhai Ofner Cecilia volt csantavéri örökhagyók hagyatékához tartozó:

1. ada-moholi hitelintézeti 254, 259, 260, 261, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 290, 291, 296, 299, 300, 301, 302, 303, 305, 306, 307 és 309 számú egyenként 200 koronáról szóló részvények;
2. ada-moholi egyesült takarékpénztári 375, 376, 377, 378, 379, 380, 401, 541, 544, 545, 977 és 978 számú egyenként 100 korona befizetéses ideiglenes részvények;
3. csantavéri takarékpénztári 51, 52, 53, 54, 424, 425 és 457 számú egyenként 100 koronáról szóló rész- vények;
4. bács-topolyai takarékpénztári 525, 526, 527, 528, 529, 534 és 535 számú egyenként 200 koronáról szóló részvények;
5. szabadkai kereskedelmi és iparbank 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167 és 1168. számú egyenként 200 koronáról szóló részvények alulírott királyi közjegyző hivatalos helyiségében Bács-Topolya községben **1901. évi június hó 12. napján délelőtt 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni, melyre a venni szándékozik ezenal meghivatnak.
 Kelt Bács-Topolyán, 1901. évi június hó 1-én.
Dr. Kern Lajos,
 kir. közjegyző.

1560. sz. kig. 1901.

Hirdetmény.

Zsabya község alulírott eljárásirodájában részéről köz- bírré tételük, miszerint a község mint erkölcsi testület tulajdonát képző vadászati jog 1901. évi július hó 1-től 1907. évi június hó 30-ig terjedő 6 évre **folyo évi június hó 20-ik napjának délutáni 3 órá- jakor** a községben tartandó nyilvános árverésen berbe fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az 50 korona kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt bnat- pénzzel letenni.

Részletesebb feltételek a jegyzői irodában a hiva- talos órák alatt betekinthetők.

Zsabyán, 1901. évi május hó 29-én.
Kekezozich István, **Belyin Áron,**
 h. jegyző. 3-2 bíró.

Zongora eladás.

Egy elegáns, majdnem új s rövid zongora, feketére fényezve (politirozva) kereszthurozattal, bronz és anyagyöngy berakott munkával, **jutányos áron eladó.** — Hol? meg- mondja a szerkesztőség. 3-1

Hazai általános biztosító részvénytársaság.

Nyereség- és veszteség-számla.

Kiadások.				Bevételek.			
1. Káriztetmények (felvételi költségekkel együtt): a) tüzbiztosítási üzletágazatban levonva a viszontbiztosítók része b) jégbiztosítási üzletágazatban levonva a viszontbiztosítók része	734093 80 583544 29 157306 30 85192 40		150549 51 72112 94	1. 1899. évi nyereség áthozat 2. Multi évi díjtartalékok áthozatala: a) tüzbiztosítási üzletágazatban b) jégbiztosítási üzletágazatban 3. A viszontbiztosítók folyó évi díjtartaléka: a) tüzbiztosítási üzletágazatban b) jégbiztosítási üzletágazatban 4. Multi évi kártartalékok: a) tüzbiztosítási üzletágazatban levonva a viszontbiztosítók része b) jégbiztosítási üzletágazatban c) balesetbiztosítási függő károk 5. Díjbevételek (a törlesztés levonása után): a) tüzbiztosítási üzletágazatban levonva a viszontbiztosítók része b) jégbiztosítási üzletágazatban levonva a viszontbiztosítók része 6. Egyéb bevételek: a) értékpapírok után szolványok b) kamatbevételek c) különféle bevételek d) költségtérítések	190177 58 80142 06 190177 58 80142 06 1227618 05 1022294 81 274131 35 151356 33 24759 — 8573 86 6039 10 87068 70	1872 78 370455 24 26048 97 392837 78 4118 07 36035 82 19084 56 45980 — 265313 24 328088 29 127061 66 133907 87	
2. Üzleti költségek (a viszontbiztosítók által meg- térített költségek levonása után): a) tüzbiztosítási jutalékok b) jégbiztosítási jutalékok c) szervezési költségek d) igazgatási költségek e) adó és helygilletékek	29660 18 8249 28 15877 33 17002 11 11245 47		82334 16	6. Fel nem vett osztalékok 7. A folyó üzletvelestege	24759 — 8573 86 6039 10 87068 70	127061 66	
3. Függő károk tartaléka: a) tüzbiztosítási üzletágazatban levonva a viszontbiztosítók része b) jégbiztosítási üzletágazatban c) balesetbiztosítási függő károk	60177 58 48142 06		12985 52 5971 77 45980 —	7. A folyó üzletvelestege			
4. Díjtartalékok: a) tüzbiztosítási üzletágazatban b) jégbiztosítási üzletágazatban 5. A viszontbiztosítók multi évi díjtartaléka			491047 92 31427 07 296364 19				
6. Artozlam veszteség: a) értékpapírok után b) Rezi szervezési költségek 7. A folyó üzletvelestege			6990 — 7330 66 67934 83				
			133507 87				

Vagyron.

1. Pénzszámlák 1900. december hó 31-én	65808 23		
2. Postatakarékpénztár betét	5475 83		
3. Törzskönyvi váltók	1917 62		
4. Értékpapírok: a) 600.000 — kor. n. é. helyettesítő takarékpénz- tar 40%-os záloglevél a 100 — kor. b) függő kamatok	594000 — 11250 —		
5. Pénzintézetekkel és társ. elhelyezett tőkék	607270 —		
6. Képviselősekkel	544487 08		
7. Társaságoknál	290796 74		
8. Képviselőseknek	381541 70	602 38 54	
9. Levonva a társaságok és képviselők kö- veteléseit	105420 88	487217 66	
		1660156 41	

Budapest, 1900. év december hó 31-én.

A „Hazai általános biztosító részvénytársaság” igazgatósága:
Kossuth Ferenc, **Tóth Pál,** **Freund Dezső.** **Gr. Benyovszky Sándor.** **Hentaller Lajos.** **Gompercz Emil.**
 elnök. vezérigazgató.

A fenti zárszámadást és mérleget megvizsgálván, azt a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen meggyezőknek találtuk.
 Budapest, 1901. évi május hó 11-én.

A felügyelő-bizottság:
Hoitsy Pál, **Dr. Unger Bernát,** **Dr. Pekár Imre.**
 elnök.

A lap szellemi
 küldemények
 nek, anyagok
 nosnak

Egyes számlák

Dr. Balaton
 főszolgabírója
 intézte járasa k

Járasom

Közeledik
 gazda és a szor-
 kájának eredmé-
 csürbe hordja. a
 tagjainak a meg-
 jának, gyermeke

Ezen nagyfő-
 ségesnek látom.
 és munkás osztá-
 részt azon okból
 vitás kérdések
 kozással szolgál-
 azt a békés eg-
 viszonyt, mely a
 és munkás osztá-
 istápolása, fent-
 célja, feladata le-
 minden magyar
 családja és hazáj

Legelső sor-
 kit a munka szab-
 meg mindenki m-
 fajtáját s ha ez
 sával magának b-
 őt ebben akadály-
 őt munkájában, k-
 varni vagy őt a
 dolgozhatnak jár-
 rásom munkás kö-
 szén fellelheti m-

Az 1898. H
 gazdasági munká-
 sáról szólva elen-
 eseléd minőségbe
 napszamos minős-
 tésére szerződik,
 kás vagy napszá-
 les váltani azon
 községben álland

A „BA
 Ba

Már ifj
 Már bu
 A hajl
 Elénk

A sugár
 Virágok
 Szivta
 Ifjú vag

A róna
 Ezer as
 Rea a s
 Virág b

A selym
 Foltasz
 Rajtuk
 Jó földc

Minden
 Igért j
 Sejtést
 Nem ke

Egy pat
 Mégis
 Diófánk
 Az o-zá